

**Ha úgy érzed magad,  
Hogy nehéz az élet,  
Fél pohár **Gmandi**  
Skedved újra éled.**

## Codos és Rossi ünneplése Párisban

Páris, augusztus 16. Codos és Rossi repülőgépe, amelyet 7 repülőgép kísért, szerdán délután átrepült Páris felett. A város különböző pontjain óriási embertömeg várta a világrekorder repülőket és megjelenésükkor lelkes ünnepelést üdvözölt. A repülőgépek Le-Bourgetben szállottak le. Itt Daladier miniszterelnökkel az élén hatalmas tömeg fogadta őket. A párisi városházán ünnepélyes fogadást rendeztek a repülő tiszteletére, amelynek során Páris város nagy érdemével tüntették ki a pilótákat.

## Lukachich altábornagy sajtópöre az októberi forradalom körül

### Szepessy altábornagy tanuvallomása

Budapest, augusztus 16. Lukachich Géza altábornagy — mint ismeretes — nemrégiben sajtópert indított Pázmándy Dénes hírlapíró ellen, aki az egyik déli lapban az altábornagy emlékirataival foglalkozott. Többek között azt írta, hogy Lukachich kellő eréllyel megakadályozhatta volna a forradalom kitörését. A sajtópert szerdán tárgyalta folytatódáson a budapesti törvényszék Török-tanácsa.

A törvényszék szerdán elsőnek Szepessy Nándor nyugalmazott altábornagyot hallgatta ki. Lukachich 1918 októberében viselt dolgairól tett vallomást. Szepessy azt vallotta, hogy a honvédtanezred, mint karhatalmi csapatot Budapestre rendelték és ennek az ezrednek ő volt a parancsnoka. Amikor felment az akkori rendőrfőkapitányhoz, a főkapitány figyelmeztette, hogy a honvéd ezrednél lázítottak a rendőrök ellen. A vizsgálat azt állapította meg, hogy a rendőrlégénység zugolódott, mert a lánchidi csatánál fegyvert kellett használnia. Az ezrednél ekkor már más lázító eset is előfordult. Egy főhadnagy arra lázította a légénységet, hogy ne engedelmessékedjék a fellebbvalóknak.

Az altábornagy ezután arról vallott, hogy október 30-án parancsot kapott, hogy fogja el két zászlóalj a katonatanácsot. El is fogtak 25—30 katonai és polgári személyt. Este már tüntetésről szállongtak hírek, majd arról jött parancs, hogy meg kell támadni a Lobkowitz-laktanyát. A helyzet ekkor már kritikus volt, felment Lukachichhoz, hogy személyesen vegye át a parancsot a laktanya megtámadására. Lukachich azt a parancsot adta, — vallotta ezután Szepessy —, hogy vonuljak vissza, a karhatalomnak nem szabad lenni sehol. Azt tudom — mondotta —, hogy ekkor már a légénység teljesen megbízhatatlan volt.

— Ha idejében vette volna Lukachich a parancsnokságot — vallotta Szepessy —, hiszem, még sikerült volna a forradalom megakadályozása, de 26-ika után ez már nem volt lehetséges, 31-ike után pedig egyáltalán nem voltak megbízhatók a katonák, később pedig a tartalékos tisztek is szétszéledtek.

Az altábornagy ezután érdekesen mondotta el a forradalom kitörésének történetét. Lukachich utasította őt, hogy lőni nem szabad. Az elnök ezután megkérdezte a tanút, hogy ő lövetett volna-e akkor a király és József főherceg egyenes parancsa ellenére?

— Ha úgy láttam volna, hogy az ország érdeke megkívánja, akkor én mindenki parancsa ellenére lövöttem volna — válaszolta az altábornagy. A kijelentését az elnök és a tanács tagjai élénk fejbólintásokkal kísérték.

A bíróság az altábornagy kihallgatása után elrendelte gróf Hadik János, Friedrich István és Bartha Albert megidézését.

## Gandhi „mindhalálíg tartó” böjtöt kezdett

London, augusztus 16. Gandhi a póónai börtönben megkezdte mindhalálíg tartó böjtölését. A Mahatmát a legutóbbi bombayi rendtörvény alapján egyestendei börtönre ítélték és azóta mint közönséges fogoly tölti büntetését. Gandhi most kérte, hogy részesítsék továbbra is azokban a kiváltságokban, amelyeket régebben, mint politikai fogoly élvezett. Különösen amiatt panaszkodott, hogy legutóbb nem tudta eljuttatni cikkei az indiai nemzeti sajtóhoz. Kérését nem teljesítették, mire Mahatma megkezdte utolsó böjtjét és kijelentette: „Inkább haljak meg, minthogy ne tudjam folytatni munkámat, ami drágább nekem az életemnél”.

te utolsó böjtjét és kijelentette: „Inkább haljak meg, minthogy ne tudjam folytatni munkámat, ami drágább nekem az életemnél”.

Ez most már a harmadik böjt, amelyet a Mahatma folytat: 1921-ben 21 napig böjtölt; majd legutóbb májusban 31 napos böjtöt tartott.

Londonból jelentik: Az indiai kormány Gandhinak azt ajánlotta, hogy bizonyos feltételek mellett megkönnyítik az érintheetlenek ügyében folytatott küzdelmét. A Mahatma még nem válaszolt.

## Ostromállapot Dublinban

Dublin, augusztus 16. Az ír fővárosban éjfél óta ostromállapot van. A rendőrök az utcákon megállítják a gyanús elemeket és fegyverek után kutatnak. A rendőröknek jogukban áll mindenkit igazolásra szólítani, tiltott egyesületekhez való tartozás is kihágás. A haditörvényszék rendkívüli felhatalmazásokkal látta el, a rögtönítélő bíróságoknak a halálos ítélet kimondása mellett jogukban áll botbűntetést is alkalmazni. A vidéki városokban is lázas tevékenységet folytatnak a rendőrségek. Mindenfelé házkutatásokat tartanak fegyverek után. A minisztertanács szóba került a kékingesek szövetségének betiltása is, erre azonban nem került sor, mert O'Duffy tábornok, hogy a kormánynak ne adjon indokot a betiltásra, lefújta a tervezett emlékünnepek megtartását.

tetést is alkalmazni. A vidéki városokban is lázas tevékenységet folytatnak a rendőrségek. Mindenfelé házkutatásokat tartanak fegyverek után. A minisztertanács szóba került a kékingesek szövetségének betiltása is, erre azonban nem került sor, mert O'Duffy tábornok, hogy a kormánynak ne adjon indokot a betiltásra, lefújta a tervezett emlékünnepek megtartását.

## Amerika ultimátumot nyújtott át a buzakonferenciának

London, augusztus 16. A világ gazdasági konferenciával kapcsolatosan tartott buzakonferenciát augusztus 21-én folytatják. A konferencián 31 állam képviselteti magát. A négy tengerentúli állam egyezménytervezetet terjeszt a konferencia elé, amelynek lényege az, hogy két éven keresztül 15 százalékkal csökkentsék búzával bevetett területeiket, abban az esetben, ha a fogyasztó államok maguk részéről kötelezettséget vállaltak, hogy a búzával bevetett terület országokban nem gyarapítják és a búzafogyasztást előmozdítják. A fogyasztó államoknak továbbá kötelezni kell magukat arra is, hogy a búzaeladást nem terhelik szállítási díj-emelésekkel és olyan gazdasági politikát folytatnak, amely lehetővé teszi, hogy a búzaeladást egész évben az árhullámzásra való tekintet nélkül kedvezően befolyásolják.

Washingtonból érkezett jelentés szerint Wallace földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy az amerikai kormány abban az esetben, ha a londoni buzakonferencia 24-ig nem mutat fel kézzel fogható eredményt és nem köt nemzetközi buzaegyezményt, erőlyes rendszabályokat léptet életbe. Nevezetesen: az Egyesült Államok búzával bevetett területeinek csökkentése lényegesen kevesebb lesz, mint az a csökkentés, amelyet a nemzetközi buzaegyezmény megkötése esetén léptetnének életbe, továbbá az amerikai farmerek anyagi támogatást kapnak a kormánytól, hogy fogyasztóképeességüket fenntarthatassák és végül a tengerentúli exportra szánt gabonakészleteket, amelyek jelenleg a Csendes óceán kikötőiben vannak beraktározva, a legsürgősebben exportálják, még pedig a távol keleti országokba.

## Teljes erővel folynak a Dóm-téri Ember tragédiája próbái

Szerdán megérkezett a színészek első csoportja

(A Délmagyarország munkatársától.) Teljes erővel folynak a szegedi szabadtéri előadások próbái. Most már nemcsak a Mars-téri laktanya udvarán folyik a munka, hanem a színházban is. Az előadásban résztvevő honvédszázadok két hete gyakorolják Az ember tragédiája tömegjeleneteit, míg szerdán délután Budapestről autóbusszon megérkezett a magánszereplő színészek első csoportja, valamint az előadásban résztvevő táncsoport is.

A színészek azonnal próbát tartottak a színházban, még egyszer fixírozták a feladatokat, hogy az éjjel-nappali szinpad munkát ne zavarja semmi. A szinpad munkája lázas erővel és nagy ambícióval folyik, úgy, hogy mire felépítik a Dóm-téren, a fogadalmi templom előtt a szinpadot és az emelvényeket, már minden készen áll az előadásra. Amint a Dóm-téri építkezéssel készen lesznek, az előadás összes szereplője kivonul a térre és éjjeli munkával hangolják össze a magánszereplőknek és a tömegjelenetek századainak munkáját. Gondoskodás történt a világítási effektusok gondos előkészítésére is, úgy hogy hétfőtől kezdve teljes szabadtéri keretben tartják meg a zárt főpróbákat.

Szerdán értesítés érkezett a játékok rendezőségéhez, hogy a budapesti filharmonikus zenekar már elkészült a 30-i monstre hangverseny előkészületeivel, Dohnányi Ernő és Kodály Zoltán zenekara teljesen kidolgozva és felkészülten várja a szegedi előadást.

## A fogadalmi templom fűtőberendezése

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán délután a fogadalmi templom fűtőberendezésének elkészítéséről tárgyalt a belvárosi római katolikus egyházközség elnöksége. Az értekezleten nem döntöttek, mert még nem végleges, hogy villany, vagy gőzfűtés lesz-e a fogadalmi templomban. A villanyfűtés elkészítése olcsóbb, de az egyházközség elnöksége tulajdonképpen a fűtéshez szükséges villanyáram egységárát. A légszuszgyár 10 fillért számít a templom fűtéséhez a villany egységárát és az egyházközség számítása szerint a templom fűtése így évente 3000 pengőbe kerülne. Ennyire azonban nincs fedezete az egyházközségnek és ezért most arra kérték a légszuszgyár igazgatóságát, hogy éppen úgy, mint a közműveknél, a templom fűtéséhez szükséges villanyáramot is 8 fillért számítsa. Ha a légszuszgyár teljesíti a kérést, akkor valószínűleg villanyfűtést alkalmaznak a fogadalmi templomban, ha azonban nem sikerül a megegyezés, akkor valószínű, hogy a drágább kiállítás, de olcsóbb üzemanyaggal ellátható gőzfűtést rendezik be.

A légszuszgyár szegedi igazgatósága a belvárosi egyházközség kérését a központi igazgatóság elé terjesztette, ahol pár napon belül döntenek a kérdésben. Az egyházközség vezetősége most bevárja a gázgyár választ, a képviselőtestület szombaton délután ül össze, hogy eldöntse, melyik pályázót bízzák meg a templomi fűtőberendezés elkészítésével.

## Az idő

A Meteorologiai Intézet jelenti este 10 órakor: Felhős, egyelőre még meleg idő, több helyütt zivatarok, esők.